

ประท้วง 'พ.ร.บ.ยา' ใหม่ แฉตัวการทำลายค้าปลีก

ผู้จัดการรายวัน - กลุ่มผู้ประกอบการด้านยา 6 สมาคมรวมตัวประท้วง พ.ร.บ.ยา ฉบับใหม่ เผย จะใจทำลายธุรกิจร้านขายยาที่ดำเนินการโดยคนไทย รวมถึงเตือนว่าที่รับไม่ได้ห้ามแบ่งขายยาจากขวดซึ่งส่งผลทำให้เพิ่มความเสี่ยงของคนไทยในการบริโภคยาเกินความจำเป็น แถมให้ 'รัฐมนตรี' มีอำนาจให้คนให้โทษ สูงลิบ เตรียมยกขบวนยื่นหนังสือประท้วง สุธาภิบาล 12 ก.ย.นี้ พร้อมระดมพลร้านขายยาทั่วประเทศคัดค้านนักการเมืองท้องถิ่นร่วมเคลื่อนไหว

สืบเนื่องจากกรณีที่กระทรวงสาธารณสุขจะมีการปรับเปลี่ยนร่างพระราชบัญญัติยาฉบับใหม่ แทน พ.ร.บ.ยา ที่ใช้มาตั้งแต่ปี 2510 ได้ก่อให้เกิดกระแสและเสียงวิพากษ์วิจารณ์ตามมาเป็นจำนวนมากว่าเต็มไปด้วยปัญหาและข้อบกพร่องมากมาย

โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับยาภายในประเทศ อันประกอบด้วยเภสัชพาณิชย์ สมาคม สมาคมร้านขายยา สมาคมผู้ผลิตและขายยา แผนโบราณ ชมรมร้านขายยา สมาคมไทยอุตสาหกรรมผลิตยาแผนปัจจุบัน และชมรมผู้ค้าส่งยา ได้เตรียมที่จะเคลื่อนไหวอย่างเป็นทางการเพื่อคัดค้านร่างดังกล่าวขึ้น

อำนาจ รมต.-คณะกรรมการยาสั่งห้า

แหล่งข่าวระดับสูงจากเภสัชพาณิชย์สมาคมเปิดเผยว่า ประเด็นปัญหา 'แรก' ที่กลุ่มองค์กรผู้ประกอบการเกี่ยวกับยาไม่เห็นด้วยอยู่ที่อำนาจของรัฐมนตรี องค์กรประกอบและการได้มาของคณะกรรมการยา รวมถึงอำนาจเปิดเสรีของคณะกรรมการยา

กล่าวคือ ในร่าง พ.ร.บ.ฉบับนี้ได้มอบอำนาจเปิดเสรีให้แก่รัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศ โดยไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจาก 'คณะกรรมการยา' ก่อน ดังนั้น จึงอาจมีปัญหาในทางปฏิบัติ เพราะอำนาจต่างๆ ของรัฐมนตรีสามารถออกเป็นประกาศได้ในเกือบทุกกรณี

หรือหมกมุ่นความว่า เป็นการใช้อำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดอยู่ที่รัฐมนตรีเพียงผู้เดียว โดยไม่จำเป็นต้องได้รับความเห็นชอบหรือความเห็นจากคณะกรรมการ การยาหรือผู้ประกอบการยา แต่อย่างใด ซึ่งอาจทำให้ขาดการถ่วงรอบรอบคอบ และเกิดผลเสียจนทำให้ประชาชนได้รับความเสียหายได้

นอกจากนี้ สัดส่วนและอำนาจของคณะกรรมการยาก็มีปัญหาเช่นกัน กล่าวคือ ปกติใน พ.ร.บ.ยา 2510 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน คณะกรรมการยาโดยตำแหน่งมี 14 คน และมีการรวมผู้ทรงคุณวุฒิที่รัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่น้อยกว่า 5 คน แต่ไม่เกิน 9 คน มีรองเลขาธิการ อ.ย. และผู้อำนวยการกองควบคุมยาเป็นกรรมการ รวมเป็นคณะกรรมการยารั้งสิ้น 25 คน ทั้งนี้ คณะกรรมการยามีหน้าที่เพียงให้คำแนะนำหรือความเห็นเท่านั้น

แต่ใน ร่าง พ.ร.บ. ใหม่ มีการรวมการทั้งสิ้นไม่เกิน 23 คน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่ได้ระบุชั้นต่ำไว้ว่ามี จำนวนกี่คน เพียงแต่กำหนดว่ารวมแล้วไม่เกิน 9 คน หากรัฐมนตรีไม่ได้ทำการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไว้เลย หรือแต่งตั้งไว้เพียงไม่กี่คนก็สามารถกระทำได้

อีกทั้งการได้มาของผู้ทรงคุณวุฒิยังคงเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศ มิได้ระบุให้เป็นตัวแน่นอนอย่างชอบธรรมขององค์กรที่เกี่ยวข้อง จึงอาจทำให้ขาดความหลากหลายในการเสนอข้อชี้แนะแก่รัฐมนตรีเพื่อการปกป้องธุรกิจยาใน ประเทศ และการคุ้มครองผู้บริโภค ขณะเดียวกันจำนวนของคณะกรรมการส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องน้อยมากทำให้อาจจะเกิดความไม่เป็นธรรมในการบังคับใช้กฎหมาย

ที่สำคัญไปกว่านั้นซึ่งกลุ่มผู้ประกอบการยาไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งก็คือ อำนาจของกรรมการยา เพราะร่าง พ.ร.บ. ได้มอบอำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดแก่คณะกรรมการยาให้สามารถใช้อำนาจแทนรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติ

ตัวอย่างเช่น กรรมการยามีอำนาจที่จะสั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตหรือยกเลิกคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตทะเบียนตำรับยา เพียงแต่ได้รับความเห็นชอบ จากที่ประชุมเสียงข้างมาก โดยไม่ต้องเสนอรัฐมนตรีให้ออกเป็นกฎกระทรวงแต่อย่างใด จึงทำให้มีอำนาจเบ็ดเสร็จที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงได้เป็นต้น

ส่วนในเรื่องของการขึ้นทะเบียนตำรับยาที่มีอายุ 5 ปีนั้น แต่เดิมไม่ได้กำหนดอายุสิ้นสุด แต่ในร่าง พ.ร.บ. ใหม่กำหนดให้ต่อในทุกๆ 5 ปี พร้อมทั้งเสียค่าดำเนินการประมาณ 40,000 บาท ต่อครั้ง ซึ่งกลุ่มผู้ประกอบการเห็นว่า จะทำให้เกิด

ความสูญเสียทางเศรษฐกิจอย่างมากหากพร้อมทั้งเป็นการบั่นทอนศักยภาพในการแข่งขันเมื่อต้องเปิดการค้าเสรีในอนาคต เพราะจะทำให้จำนวนทะเบียนตำรับยาที่แข่ง ขึ้นในตลาดจะมีจำนวนลดลง

ขณะที่การคุ้มครองผู้บริโภคในการตรวจสอบดูแลทะเบียนตำรับยานั้น อ.ย.สามารถที่จะแก้ไขเพิกถอนทะเบียนตำรับยาต่างๆ ที่พบว่าไม่เหมาะสมอยู่แล้ว ด้วยเหตุนี้ จึงไม่น่าจะเป็นประเด็นของการที่จะกำหนดอายุทะเบียนตำรับยา **พรุ่งนี้ทำลายธุรกิจค้าปลีก**

.....ข่าวเปิดเผยต่อไปว่า ประเด็นปัญหาที่ 'สอง' เกี่ยวพันกับเรื่องการแบ่งประเภทของร้านขายยา ซึ่งทาง 6 สมาคมไม่เห็นด้วยในกรณีนี้กฎหมายกำหนดให้ร้านขายยาต้องมี 'เภสัชกร' ประจำตลอดเวลากว่าทั่วประเทศ

เพราะแม้กฎหมายจะให้เวลาร้านขายยาบรรจุเสร็จ (ชย.2) พัฒนาเป็นชย.1 (มีเภสัชกรประจำร้าน) นานถึง 10 ปี แต่มีข้อแม้ว่า ถ้าหากทำไม่ได้ก็ต้องเลิกกิจการไป เป็นการสร้างความเดือดร้อนให้กับร้านขายยาเกือบ 10,000 แห่งทั่วประเทศ

ทั้งๆ ที่ในความเป็นจริงแล้ว ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาแล้วเหล่านี้ทำให้พื้นที่เขตสุขภาพของรัฐในพื้นที่ที่ห่างไกล ซึ่งไม่มีบุคลากรทางการแพทย์คนใดมีความประสงค์จะลงไปทำงาน

เราขอยืนยันว่า ชย.2 ยังมีความจำเป็นในระบบสาธารณสุขไทยที่ให้บริการเรื่องยาแก่ประชาชนในชุมชนเล็กๆ แล้วคนเหล่านี้มีความรู้เรื่องยาในระดับหนึ่งเพราะผ่านการอบรมตามหลักสูตรของกระทรวงสาธารณสุข โดยมีกฎหมายรับรอง

หม่อมคำเดียว ถ้าร้านขายยาในชนบทมี ยอดขายรวมกันวันละประมาณ 1,000 บาท คงไม่มีปัญหาจ้างเภสัชกรมาปฏิบัติการณ์ตลอดวัน ในอัตราเงินเดือนที่สูงกว่า 5,000 บาทแน่นอน แล้วจะมีเภสัชกรคนไหนยอมทำงานด้วยรายได้แค่นี้หรือไม่ ซึ่งทั้ง 6 สมาคมเห็นว่า ชย.2 ยังมีความจำเป็น และควรให้คงอยู่ตลอดชีพตามกลไกของธรรมชาติต่อไป แหล่งข่าวกล่าว

นอกจากนั้น ยังมีความไม่ชอบมาพากลเกี่ยวกับเรื่อง ยาสามัญประจำบ้าน ที่ปัจจุบันมีประมาณ 55 รายการเข้ามอิก เพราะกฎหมายให้คำนิยามยาสามัญประจำบ้านว่า หมายถึงยาที่ไม่ต้องจ่ายตามใบสั่งยาและยาที่ไม่ต้องจ่ายโดยเภสัชกร ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง เพราะจะตีความหมายถึงยาที่เหลืออยู่แบบครอบจักรวาล

ขณะเดียวกัน ถ้าหากยาประเภทนี้มีมากขึ้น จะมีการโฆษณาขายผลทางการตลาด ทำให้ประชาชนบริโภคยาด้วยตัวเองสวนทางกับนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข และยากลุ่มนี้จะเข้าไปอยู่ใน ร้านสะดวกซื้อ โดยกลุ่มทุนต่างชาติจะเข้ามาแข่งขันกับร้านขายยาของคนไทย และเมื่อมียอดขายเพิ่มขึ้น อาจสนใจที่จะลงทุนในธุรกิจยา ซึ่งจะส่งผลทำให้ทั้งร้านขายยาและผู้ผลิตยาของไทยถูกเบียดตกเวทีไป

สุดท้ายก็คือข้อท้วงติงในเรื่องของการจำหน่ายยาบรรจุขวด ซึ่งในกฎหมายใหม่เภสัชกรไม่สามารถแบ่งยาจากขวดขนาดใหญ่ ออกขายในลักษณะของการค้าปลีกได้ และมีความผิดตามกฎหมาย

ระเบียบปฏิบัติดังกล่าวส่งผลทำให้มีจากนี้เป็นต้นไป เวลาที่จะจ่ายยาจะต้องขายในลักษณะของการยกขวดไปโดยปริยาย ไม่สามารถแบ่งขายได้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดภาวะการบริโภคยาเกินความจำเป็นได้

สำหรับความเคลื่อนไหวที่จะเกิดขึ้นนั้น ทั้ง 6 สมาคมคือ เภสัชพาณิชย์สมาคม สมาคมผู้ผลิตและขายยาแผนโบราณ สมาคมไทยอุตสาหกรรมผลิตยาแผนปัจจุบัน และชมรมผู้ค้าส่งยาจะจัดให้มีการแถลงข่าวขึ้นในวันที่ 12 ก.ย.นี้ ซึ่งผู้เข้าร่วมประกอบด้วย นายวินัย วีระบุษย์ นายกสมาคมเภสัชพาณิชย์สมาคม นางสุจิตรา นิลสุวรรณ โฉมิต นายภคสมภรณ์ รานยา และนางเชษฐพร เต็งอำนาจ นายกสมาคมไทยอุตสาหกรรมผลิตยาแผนปัจจุบัน เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม นอกจากการแถลงข่าวแสดง ความไม่เห็นด้วยแล้ว ในวันเดียวกันก็จะมีการรวมตัวกันยื่นหนังสือถึงนางสุจิตรา เกตุพรพันธุ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขไปพร้อมๆ กันอีกด้วย

ถ้าหากการคัดค้านครั้งนี้ไม่เป็นผล ทางเครือข่ายร้านยาทั่วประเทศจะรวมพลังกันอีกครั้งเพื่อกดดันผ่านการเมืองท้องถิ่นในทุกๆ จังหวัด เพราะทุกคนเห็นต้องกันว่า ร่าง พ.ร.บ. ใหม่มีข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไขเยอะมาก แหล่งข่าวกล่าว ■